Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/2096

2025 11 6

EEE JUNGTINIO KOMITETO SPRENDIMAS Nr. 176/2025

2025 m. liepos 11 d.

kuriuo iš dalies keičiamas EEE susitarimo IV priedas (Energija) [2025/2096]

EEE JUNGTINIS KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Europos ekonominės erdvės susitarimą (toliau – EEE susitarimas), ypač į jo 98 straipsnį,

kadangi:

(1) į EEE susitarimą turi būti įtrauktas 2021 m. gruodžio 14 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/759, kuriuo dėl vėsinimui ir centralizuotam vėsumos tiekimui naudojamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekio apskaičiavimo metodikos iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 VII priedas ([1]);

(2) į EEE susitarimą turi būti įtraukta 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją ([2]), su pataisymais, padarytais OL L 311, 2020 9 25, p. 11 ir OL L 41, 2022 2 22, p. 37;

(3) Direktyva (ES) 2018/2001 panaikinama į EEE susitarimą įtraukta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB ([3]), todėl ji turi būti iš EEE susitarimo išbraukta;

(4) ELPA valstybės nėra įtraukiamos siekiant privalomo bendro Sąjungos tikslo dėl bendro galutinio energijos suvartojimo dalies, kurią 2030 m. turi sudaryti atsinaujinančiųjų išteklių energija. ELPA valstybėms turėtų būti taikomas Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnis, išskyrus šios direktyvos 3 straipsnio 1, 5 ir 6 dalių nuostatas. Vietoj to ELPA valstybės turėtų nustatyti 2030 m. nacionalinius orientacinius tikslus dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos, taigi turėtų netaikyti 8 straipsnio dėl Sąjungos atsinaujinančiųjų išteklių energijos vystymo platformos ir statistinių perdavimų. Tai neužkerta kelio galimoms būsimoms ELPA valstybių ir Sąjungos deryboms dėl bendradarbiavimo siekiant tikslų dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos po 2030 m.;

(5) ELPA valstybės gali taikyti paramos schemas pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 4 straipsnį, kad pasiektų arba viršytų savo atitinkamus nacionalinius orientacinius tikslus dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos;

(6) Direktyvos (ES) 2018/2001 7 straipsnio 5 dalyje numatytos išimtys Kiprui ir Maltai: taikoma žemesnė slenkstinė riba apskaičiuojant bendrą galutinį energijos suvartojimą, kai tai susiję su aviacijoje suvartojamos energijos kiekiu. Islandija yra atoki sala, atstumai tarp Islandijos ir kaimyninių šalių yra dideli. Atsižvelgiant į šią konkrečią geografinę padėtį, Islandijai turėtų būti taikoma ta pati slenkstinė riba kaip ir Kiprui bei Maltai;

(7) tais atvejais, kai Norvegija privalo konsultuotis su samiais, būtina užtikrinti, kad Direktyvos (ES) 2018/2001 16 straipsnio 4, 5 ir 6 dalyse nurodyti leidimų išdavimo proceso terminai galėtų būti pratęsti ne ilgesniam kaip vienų metų laikotarpiui;

(8) Norvegijoje ir Islandijoje atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos dalis yra didelė. Norvegijoje šildymui daugiausia naudojama atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija; Islandijoje didelė šildymo paklausos dalis tenkinama iš atsinaujinančiųjų geoterminių išteklių, o ten, kur geoterminiai ištekliai nėra prieinami, naudojama atsinaujinančiųjų išteklių elektros energija. Todėl tikslinga su atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo šildymo ir vėsinimo srityje skatinimu susijusius skaičiavimo metodus Direktyvoje (ES) 2018/2001 pritaikyti ELPA valstybėms;

([1]) OL L 139, 2022 5 18, p. 1.
([2]) OL L 328, 2018 12 21, p. 82.
([3]) OL L 140, 2009 6 5, p. 16.

(9) atsižvelgiant į Lichtenšteino sudarytą regioninę sąjungą su Šveicarija (šioje sąjungoje kuras yra reglamentuojamas Šveicarijos valdžios institucijų ir tiekiamas Šveicarijos subjektų) ir į tai, kad tai yra vienintelis transporto degalų tiekimo Lichtenšteine šaltinis, tikslinga laikinai netaikyti Direktyvos (ES) 2018/2001 25–31 straipsnių, kuriais nustatytos atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimo transporto sektoriuje taisyklės ir iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių pagamintų degalų tvarumo taisyklės. Lichtenšteinas laikosi Šveicarijos biodegalų kiekio didinimo sistemos, pagrįstos CO_2 kompensavimo mechanizmu, kurio užmojai panašūs į pakeitimo ir taupymo poveikį, būdingą tikslams dėl biodegalų. Dėl degimo varikliu varomose transporto priemonėse naudojamo kuro išmetamas CO_2 kiekis turi būti kompensuojamas šalies vidaus priemonėmis ir priemonėmis užsienyje. Lichtenšteino potvarkio dėl CO_2 (LR 814.065.1) 37 straipsnyje ir CO_2 įstatymo (LR 814.065) 9 ir 10 straipsniuose nustatyta, kad nuo 2024 m. turi būti kompensuojama 23 proc. išmetamo CO_2 kiekio. Ta nukrypti leidžianti nuostata turėtų būti taikoma Direktyvai (ES) 2018/2001, įsigaliojusiai iki pakeitimo, padaryto 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413 ([4]). Ta nukrypti leidžianti nuostata galioja griežtai ribotą laiką – tik iki bus susitarta dėl Direktyvos (ES) 2018/2001 su pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2023/2413, įtraukimo į EEE susitarimą. Susitarimas turėtų būti laikomas pasiektu, kai į EEE susitarimą bus įtraukta Direktyva (ES) 2018/2001 su pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2023/2413;

(10) 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos statistikos ([5]) netaikomas Lichtenšteinui, nes jis negali pateikti pirminių duomenų apie pirminės energijos suvartojimą ar galutinės energijos suvartojimą. Lichtenšteinas gali pakeisti nacionalinius statistinius duomenis į pirminės energijos suvartojimo ir galutinės energijos suvartojimo duomenis, kai to reikalaujama pagal Direktyvą (ES) 2018/2001;

(11) todėl EEE susitarimo IV priedas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

EEE susitarimo IV priedo 41 punkto (Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB) tekstas pakeičiamas taip:

„**32018 L 2001**: 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82), su pataisymais, padarytais OL L 311, 2020 9 25, p. 11 ir OL L 41, 2022 2 22, p. 37, su pakeitimais, padarytais:

— **32022 R 0759**: 2021 m. gruodžio 14 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2022/759 (OL L 139, 2022 5 18, p. 1).

Sprendimai, kuriais pripažįstama, kad savanoriškos schemos tinka atitikčiai Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose 98/70/EB ir (ES) 2018/2001 nustatytiems tvarumo kriterijams įrodyti, nurodyti II priedo XVII skyriuje.

Direktyvos nuostatos šio Susitarimo tikslais pritaikomos taip:

a) 3 straipsnio 1, 5 ir 6 dalys, 5 straipsnio 4 ir 5 dalys ir 8 straipsnis ELPA valstybėms netaikomi;

b) 3 straipsnio:

i) 2 dalis papildoma šia pastraipa:

„Kiekviena ELPA valstybė savo atitinkamame integruotame nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3–5 ir 9–14 straipsnius nustato nacionalinį orientacinį tikslą dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos, išreikštą bendro galutinio energijos suvartojimo 2030 m. procentine dalimi. Rengdamos savo integruotų nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų projektus ELPA valstybės gali remtis to reglamento II priede nurodyta formule.“;

([4]) OL L, 2023/2413, 2023 10 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj.
([5]) OL L 304, 2008 11 14, p. 1.

ii) 4 dalis papildoma šia pastraipa:

„Nuo 2026 m. sausio 1 d. kiekvienos ELPA valstybės bendro galutinio energijos suvartojimo procentinė dalis, kurią sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija, turi būti ne mažesnė nei bazinė procentinė dalis, nurodyta I priedo A dalies lentelės trečioje skiltyje. ELPA valstybės imasi būtinų priemonių, kad užtikrintų tos bazinės procentinės dalies reikalavimo laikymąsi.“;

c) 4 straipsnio:

i) 1 dalis papildoma šiuo sakiniu:

„Kad ELPA valstybės pasiektų arba viršytų savo atitinkamus nacionalinius orientacinius tikslus dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos, nustatytus šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalyje, ELPA valstybės gali taikyti paramos schemas.“;

ii) 3 dalyje žodžiai „taikytiniems Sąjungos elektros energijos vidaus rinkos teisės aktams“ pakeičiami žodžiais „pagal EEE susitarimą taikytiniems teisės aktams dėl elektros energijos vidaus rinkos“;

d) 5 straipsnio 2 dalyje žodžiai „Sąjungos elektros energijos vidaus rinkos teisės aktus“ pakeičiami žodžiais „pagal EEE susitarimą taikomus teisės aktus dėl elektros energijos vidaus rinkos“;

e) 4 straipsnio 9 dalyje, 6 straipsnio 1 dalyje, 21 straipsnio 7 dalyje ir 22 straipsnio 7 dalyje žodžiai „SESV 107 ir 108 straipsniams“ pakeičiami žodžiais „EEE susitarimo 61 ir 62 straipsniams“;

f) 7 straipsnio 5 dalies trečioje pastraipoje po žodžio „Kipro“ įterpiamas žodis „, Islandijos“;

g) 16 straipsnio 4 ir 5 dalyse po žodžių „ypatingų aplinkybių“ įterpiami žodžiai „arba tais atvejais, kai Norvegija privalo konsultuotis su samiais,“;

h) 16 straipsnio 6 dalyje po žodžio „veikimui“ įterpiami žodžiai „arba tais atvejais, kai Norvegija privalo konsultuotis su samiais“;

i) 19 straipsnio 11 dalis papildoma šiomis pastraipomis:

„ELPA valstybės pripažįsta trečiosios valstybės išduodamas kilmės garantijas tik tuo atveju, jei Sąjunga su ta trečiąja valstybe yra sudariusi susitarimą dėl Sąjungoje išduodamų kilmės garantijų ir toje trečiojoje valstybėje sukurtų suderinamų kilmės garantijų sistemų abipusio pripažinimo ir ELPA valstybės yra sudariusios iš esmės lygiavertį susitarimą su ta trečiąja valstybe, ir tik tuo atveju, jei energija importuojama arba eksportuojama tiesiogiai.

ELPA valstybės stengiasi sudaryti pirmoje pastraipoje nurodytus susitarimus.“;

j) 19 straipsnio 12 dalyje ir 36 straipsnio 3 dalyje žodžiai „Sąjungos teisės“ pakeičiami žodžiais „EEE susitarimo“;

k) 20 straipsnio 3 dalyje po žodžių „šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas Sąjungos tikslas“ įterpiami žodžiai „arba, kiek tai susiję su ELPA valstybėmis, jų atitinkamas nacionalinis orientacinis tikslas dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos, nustatytas pagal 3 straipsnio 2 dalį“;

l) 23 straipsnio 1 dalyje žodžiai „ir apskaičiuojama pagal 7 straipsnyje nustatytą metodiką, nedarydama poveikio šio straipsnio 2 daliai“ netaikomi ELPA valstybėms;

m) 23 straipsnio 2 dalies b punkte po žodžių „vidutinio metinio padidėjimo“ įterpiami žodžiai „arba, kiek tai susiję su ELPA valstybėmis, kai jos šildymo ir vėsinimo sektoriuje sunaudojamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos, įskaitant atsinaujinančiųjų išteklių elektros energiją, procentinė dalis yra daugiau nei 60 %, gali laikyti, kad tokia procentine dalimi ji įvykdo vidutinio metinio padidėjimo reikalavimą“;

n) 29 straipsnio 1 dalies a punkte žodžiai „įnašas siekiant 3 straipsnio 1 dalyje nurodyto Sąjungos tikslo ir“ netaikomi ELPA valstybėms;

o) 25–31 straipsniai netaikomi Lichtenšteinui iki į EEE susitarimą bus įtraukta Direktyva (ES) 2018/2001 su pakeitimais, padarytais Direktyva (ES) 2023/2413;

p) I priedo A punkte į lentelę įtraukiama:

„

	Atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinė dalis bendrame galutiniame energijos suvartojime, 2005 m. (S_{2005})	Atsinaujinančiųjų išteklių energijos procentinės dalies bendrame galutiniame energijos suvartojime rodiklis, 2020 m. (S_{2020})
Islandija	55,0 %	64 %
Norvegija	58,2 %	67,5 %
Lichtenšteinas	7 %	24 %

“

q) IV priedo 6 dalies b, c ir d punktuose žodžiai „nacionalinę ir Sąjungos teisę“ pakeičiami žodžiais „nacionalinę teisę ir pagal EEE susitarimą taikomus teisės aktus“.“

2 straipsnis

Europos Sąjungos oficialiojo leidinio EEE priede skelbtini Deleguotojo reglamento (ES) 2022/759 ir Direktyvos (ES) 2018/2001 su pataisymais, padarytais OL L 311, 2020 9 25, p. 11 ir OL L 41, 2022 2 22, p. 37, tekstai islandų ir norvegų kalbomis yra autentiški.

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja 2025 m. liepos 12 d., jei pateikti visi pranešimai pagal EEE susitarimo 103 straipsnio 1 dalį (*).

4 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* EEE skyriuje ir EEE priede.

Priimta Briuselyje 2025 m. liepos 11 d.

EEE jungtinio komiteto vardu
Pirmininkas
Kristján Andri STEFÁNSSON

(*) Konstituciniai reikalavimai nurodyti.

ELPA valstybių deklaracija

dėl EEE jungtinio komiteto sprendimo Nr. 176/2025, kuriuo į Susitarimą įtraukiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001

Į EEE susitarimą įtraukus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001, bendra skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją reguliavimo sistema išplečiama įtraukiant ELPA valstybes; ELPA valstybės nėra įtrauktos į ES pagrindinį tikslą dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos. Tačiau ELPA valstybės yra nustačiusios šiuos atitinkamus orientacinius nacionalinius tikslus dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos:

— Islandija yra nustačiusi nacionalinį orientacinį tikslą dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos, išreikštą 80 proc. bendro galutinio energijos suvartojimo dalimi, kurią 2030 m. turi sudaryti atsinaujinančiųjų išteklių energija. Islandijos nacionalinis tikslas dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos grindžiamas Islandijos aplinkos ir energetikos agentūros (UOS) analize ir prognoze iki 2030 m. Islandijos elektros energijos ir šildymo sektorių veikimas grindžiamas 100 proc. atsinaujinančiųjų hidroenergijos ir geoterminės energijos išteklių naudojimu. Islandijos orientacinis 2030 m. tikslas dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos yra šešiolika procentinių punktų didesnis nei 2020 m. nacionalinis tikslas dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies bendrame galutiniame energijos suvartojime.

— 2020 m. lapkričio 6 d. Lichtenšteino parlamentas (Landtagas) priėmė 2030 m. energetikos strategiją, kurioje nustatytas 30 proc. atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies nacionalinis tikslas. Šio tikslo siekiama taip: Apie 17 proc. energijos gaunama iš vidaus atsinaujinančiųjų energijos išteklių (visų pirma fotovoltinės energijos ir, jei įmanoma, vėjo energijos, taip pat, mažesniu mastu, biomasės) ir apie 13 proc. iš importuotų atsinaujinančiųjų energijos išteklių (elektrolizinio kuro, vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių). Ataskaitos dėl pasiektų tikslų teikiamos kasmet (kaip stebėsenos ataskaitos, skirtos Lichtenšteino parlamentui, dalis).

— Norvegija yra nustačiusi nacionalinį orientacinį tikslą dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos, išreikštą 77,5 proc. bendro galutinio energijos suvartojimo dalimi, kurią 2030 m. turi sudaryti atsinaujinančiųjų išteklių energija. Norvegijos nacionalinis tikslas dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos grindžiamas Norvegijos energetikos agentūros (NVE) analize ir prognozėmis iki 2030 m. ir Norvegijos energetikos ministerijos atliktais vidaus vertinimais. Norvegijos atskaitos taškas yra labai aukštas, nes Norvegija yra viena iš atsinaujinančiųjų išteklių energijos sektoriaus lyderių. Be to, tai reiškia, kad jau taikomos ekonomiškai efektyviausios ir lengvai prieinamos priemonės. Norvegijos orientacinis 2030 m. tikslas dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos yra dešimčia procentinių punktų didesnis nei 2020 m. nacionalinis tikslas dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies bendrame galutiniame energijos suvartojime – 67,5 proc.